

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta
toimintakertomus 2015-2016

VISIO: Valtion nuorisiasiain neuvottelukunta on tunnettu nuorisopolitiikan asiantuntijaelin ja nuorten äänen vahvistaja. Se tekee näkyväksi valtionhallinnon päätösten ja toimenpiteiden vaikutukset nuoriin. Neuvottelukunnan toiminnassa nuoret ovat mukana osallistuvina ja aktiivisina toimijoina. Valtion nuorisiasiain neuvottelukunta tekee aloitteellista vaikuttamistyötä ja poikkihallinnollista arviointia nuoriin ja nuorten hyvinvointiin kohdistuvista palveluista. Arviointien kautta tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi.

Valtion nuorisiasiain neuvottelukunnan tehtävät pohjautuvat nuorisolakiin (2006/72, § 5). Sen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on:

- antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle lausunto nuorisopolitiikan kehittämisohjelmaan otettavista asioista ja arvioida vuosittain ohjelman toteutumista,
- tehdä esityksiä lapsia ja nuoria koskeviksi ohjelmiksi ja toimenpiteiksi,
- tuottaa ajankohtaista tietoa nuorista ja heidän elinoloistaan.

Toimintaa ohjataan vuosittaisella toimintasuunnitelmalla, josta löytyy konkreettiset toimenpiteet asetettujen tehtävien saavuttamiseksi.

I Arviointi ja seuranta

Valtion nuorisiasiain neuvottelukunta seuraa hallituksen säädösvalmistelua ja arvioi päätöksenteon nuorisovaikutuksia.

Selvitys

Koottiin vuoden 2016 aikana nuorten elämän kannalta keskeiset kärkihankkeet katsaukseen, jota muokataan ja päivitetään säännöllisesti kärkihankkeiden edetessä. Katsauksessa tehdään myös arviota hallituksen toimenpiteiden ja päätösten vaikutuksista nuorten elämään. Esiin nostetaan huomioita, huolia ja puutteita, joita Valtion nuorisiasiain neuvottelukunta katsoo hallituksen päätöksiin sisältyvän suhteessa nuorten elinolojen parantamiseen.

”Kärkihankkeet nuorison näkökulmasta” – katsaus löytyy osoitteesta: tietoanuorista.fi

Indikaattorit

Valtion nuorisosiain neuvottelukunta pitää yllä nuorten hyvinvointi-indikaattoreita sekä barometri-indikaattoreita. Indikaattorit löytyvät tietoaanurista.fi sivustolta. Indikaattoritietoa hyödynnetään omissa selvityksissä ja arvioinneissa, mutta niistä on hyötyä myös ulkopuolisille nuorten hyvinvoinnista kiinnostuneille tahoille.

Indikaattorit yhdistettiin avoimilla rajapinnoilla Tilastokeskuksen ja THL:n tietokantoihin. Indikaattorien ulkoasu uudistettiin ja panostettiin tietojen tulkintaan laatimalla entistä laajemmat selosteet ja pyytämällä kirjoittajiksi myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

III Tiedon tuottaminen

Valtion nuorisosiain neuvottelukunnan tehtävänä on tuottaa ajankohtaista tietoa nuorista ja heidän elinoloistaan päätöksenteon tueksi. Vuosittain julkaistavilla tutkimuksilla neuvottelukunta edistää nuorten hyvinvoinnin kehittämistä. Nuorisopolitiikan suuria linjoja hahmotetaan ja kehitetään olemassa olevan tiedon pohjalta.

Nuorisobarometri

Vuoden 2015 Nuorisobarometrin teema oli arjen hallinta. **Arjen jäljillä** niminen barometri julkaistiin 26. tammikuuta 2016. Paikkana oli Stadin ammattiopisto ja osallistujia oli noin 100. Mediakylpylän pajanuoret olivat tehneet videon 12.11 järjestetystä työpajasta, johon osallistui viisi Stadin ammattiopiston nuorta. Videolla oli myös kahden nuoren haastattelut.

Vuoden 2016 Nuorisobarometrin teema on tulevaisuus. **Katse tulevaisuudessa** barometrin julkistustilaisuus järjestettiin 7. maaliskuuta 2017, Musiikkitalon Black Box salissa.

Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus

Tutkimuksen nimi muutettiin Nuorten vapaa-aikatutkimuksesta Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimukseksi kohderyhmän alaikärajan laskemisen myötä. Vapaa-aika tutkimus käsitteli vuonna 2016 mediaa ja liikuntaa. Tutkimuksen nimi oli **Media hanskassa**. Julkistustilaisuus järjestettiin 7. syyskuuta 2016 Päivälehdessä museossa. Tilaisuudessa oli mukana noin 65 osallistujaa.

Nuorten elinolot – vuosikirja

Vuoden 2016 Nuorten elinolot – vuosikirjassa tarkastellaan monitieteisesti lasten ja nuorten kokemuksia ja asemaa liikkumisen värittämässä maailmassa. Vuosikirja **Lapset ja nuoret muuttoliikkeessä** julkistettiin Kiasmassa 26. lokakuuta. Tilaisuuteen osallistui 40 henkilöä.

Nuorten vaaligallup

Kesä-heinäkuussa 2016 toteutettiin nuorten vaaligallup, jonka tulokset haluttiin nostaa esille SuomiAreena viikolla. Tulokset levisivät hyvin valtakunnan mediassa.

II Osallistaminen ja viestintä

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta toimii nuorten äänen vahvistajana. Neuvottelukunnan toiminnassa nuoret ovat mukana osallistuvina ja aktiivisina toimijoina.

Tietoanuorista.fi –sivusto

Nettisivujen uudistus aloitettiin syksyllä 2015 ja viimeisteltiin alkuvuodesta 2016. Uudesta logosta järjestettiin kilpailu verkossa ja Salla Lehtimäen työ voitti.

Nettisivuilla ja sosiaalisen median kanavissa nostettiin aktiivisesti esiin uutisia ja nuoria koskevia keskusteluja.

Valtion nuorisoasiain
neuvottelukunta

Tapahtumat

Vuonna 2016 osallistuttiin ja oltiin mukana keskeisimmissä nuorisotoimialan tapahtumissa esittelemässä toimintaa, tutkimuksia, arviointeja ja tietoanuorista.fi – sivustoa:

- Allianssi – risteily 2016
- Valtakunnalliset työpaja- ja etsivän nuorisotyön päivät 2016
- Huippis2016 - tapahtuma
- SuomiAreena 2016
- Sillat – konferenssi 2016
- Studia messut 2016

Nuortenideat.fi –palvelu

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta toimii yhteyshenkilönä Nuortenideat.fi – palvelussa. Nuorten aloitteet ja ideat toimitettiin eri ministeriöiden ja virastojen vastuuvirkamiehille vastattavaksi.

Nuortenideat.fi – palveluun kirjattiin vuoden 2016 aikana 67 julkaistua ideaa. Ideoista 41 saatiin päätös/vastaus.

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta ei esittänyt palvelun kautta nuorille yhtään kysymystä.

Nuorten osallistaminen

Vuosien 2015-2016 aikana Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta osallisti nuoria mukaan toimintaan muun muassa seuraavilla tavoilla:

- Nuorisobarometrin aihealueen ja kysymysten suunnittelussa
- Nuorten vapaa-aikatutkimuksen ja Nuorisobarometrin julkaisujen kansikuvapiirtäjinä
- Tutkimus- ja arviointijaoston jäseninä
- Sillat – konferenssin osallistujina
- Blogikirjoittajina

Lausunnot ja kannanotot

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta valmisteli lausunnot keskeisimmistä nuorten elinoloihin liittyvistä hallituksen esityksistä sekä keskeisimmistä viranomaismuistioista ja – selvityksistä.

15.6.2015 Tavoitteena maailman osallistuvien nuorisot!

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta ehdotti, että valmisteilla olevan lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman tavoitteena olisi maailman osallistuvien nuorisot.

3.12.2015 Lausunto lapsiasiavaltuutetun vuosikirjaan 2016.

3.12.2015 Lausunto nuorisolain uudistamisesta

3.12.2015 Kirje opetus- ja kulttuuriministerille

15.3.2016 Lausunto kehysriihen 2017-2020: Nuoriin kohdistuvista säästöistä tulee tehdä kokonaisarviointi

13.4.2016 Lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

20.4.2016 Lausunto liittyen rahapeliyhteisöjen yhdistämistä koskevaan hankkeeseen

29.9.2016 Kuuleminen Sivistysvaliokunnassa nuorisolaista

30.9.2016 Lausunto lapsiasiavaltuutetun vuosikirjaan 2017

30.9.2016 Lausunto valtakunnalliseen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaan otettavista asioista

21.12.2016 Kärkihankkeet nuorison näkökulmasta

IV Organisaatio ja ihmiset

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan toimistotehtäviä hoitivat opetus- ja kulttuuriministeriössä pääsihteeri ja kaksi suunnittelijaa, jotka on nimitetty tehtäviinsä samaksi nelivuotiskaudeksi kuin neuvottelukunnan jäsenet.

Uudeksi pääsihteeriksi valittiin Herttaliisa Tuure. Suunnittelijoina jatkoivat Anna-Maria Tenojoki ja Eva Roos. Tenojoki oli opintovapaalla tammi-helmikuussa 2016 ja korkeakouluharjoittelija Martti Rasa sijaisti

häntä helmikuun ajan. Roos jäi vanhempainvapaalle 15.2.2016 ja hänen sijaisekseen valittiin Johanna Kalliomaa.

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta kokoontui kevät- ja syyslukukaudella noin kuukausittain. Vuonna 2015 uusi neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa ja vuoden 2016 aikana yhdeksän kertaa.

(13.10. ja 24.11.2015 sekä 26.1., 16.2., 15.3., 19.4., 17.5., 30.8., 28.9., 1.11., 20.12.2016)

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

Hilkka Kemppi 11/11
Petri Rytönen 5/5 *)
Sebastian Tynkkynen 5/11
Olli Joensuu 7/11
Eero Jokela 8/11
Maiju Korhonen 9/11
Lotta Kortteinen 7/11
Santeri Lohi 9/11
Miikka Lönnqvist 7/11
Antti Malste 6/11
Anna Munsterhjelm 7/11
Panu Mäenpää 6/11
Marie Rautava 3/11
Marita Salo 9/11
Daniel Sazonov 6/11
Ida Schauman 6/11
Helena Torboli 9/11
Kristian Vepsäläinen 4/11
Elisa Tarkiainen 3/6 *)

*) Valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan kokoonpanoon tuli vuoden aikana muutoksia. Kokoomuksen Nuorten Liiton edustaja Petri Rytöselle myönnettiin ero 4.4.2015. Tilalle nimettiin Daniel Sazonov. Suomen Partiolaiset nimitti puolestaan Daniel Sazonovin tilalle edustajakseen Anna Munsterhjelmin. Hänen tilalleen uudeksi Suomen Lukiolaisten Liiton edustajaksi nimettiin Elisa Tarkiainen.

Ulkopuolisia vieraita kävi kokouksissa alustamassa seuraavasti:

26.1. Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen
16.2. Tulevaisuuden kunta – hankkeen varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie
16.2. Lapsi ja perhepolitiikan muutosohjelma ohjausryhmän puheenjohtaja Maria Kaisa Aula
19.4. Yhteysjohtaja Hannu Kareinen: Rahapeliyhtiöiden yhdistäminen
30.8. Opetusneuvos Elise Virnes: Ammatillisen koulutuksen reformi

Jaostot

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta asetti Tutkimus- ja arviointijaoston sekä Ennakointijaoston 19.4.2016. Tutkimus- ja arviointijaosto asetettiin tukemaan ja kehittämään neuvottelukunnan tutkimus- ja arviointityötä. Ennakointijaosto asetettiin tukemaan ja kehittämään neuvottelukunnan ennakointi ja edistämistyötä.

Tutkimus- ja arviointijaostoon nimettiin:

Puheenjohtaja: Daniel Sazonov, Kokoomuksen Nuorten Liitto

Sihteeri: Anna-Maria Tenojoki, Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta

Jäsenet:

Santeri Lohi, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto Nuva

Anna Munsterhjelm, Suomen Partiolaiset

Antti Malste, Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKI

Tomi Kiilakoski, Nuorisotutkimusseura

Hanna Wass, Helsingin yliopisto

Riitta Veijola, Oulun kaupunki, Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto

Niklas Salmela, Espoon nuorisovaltuusto

Valtteri Heinonen, Ruudin ydinryhmä Helsinki

Tutkimus- ja arviointijaosto kokoontui vuoden 2016 aikana kaksi kertaa.

Ennakointijaostoon nimettiin:

Puheenjohtaja: Sebastian Tynkkynen, Perussuomalaiset Nuoret

Sihteeri: Johanna Kalliomaa, Valtion nuorisoneuvosto

Jäsenet:

Olli Joensuu, Allianssi

Lotta Kortteinen, Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ViNO

Elina Kiiski Kataja, Sitra

Jouni Kivilahti, Lahden kaupunki, Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto

Ennakointijaosto kokoontui vuoden 2016 aikana kaksi kertaa.